

ШЛЯХИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС В ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ

Важливою реформою в контексті гармонізації вітчизняного законодавства з європейським є реформа системи державних закупівель. Ключове завдання в даному напрямку – підвищення прозорості та конкурентоспроможності в галузі державних закупівель, забезпечення проведення закупівель на конкурсній основі та гарантування доступу до інформації щодо державних закупівель, зокрема для державних підприємств [1].

З моменту прийняття Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом досягнуто значного прогресу у реформуванні системи державних закупівель. Кроки, спрямовані на стабілізацію системи державних закупівель, підвищення рівня конкуренції, мають забезпечити зменшення рівня корупції та створити механізм ефективного використання бюджетних коштів.

Так, 15 вересня 2015 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України у сфері державних закупівель щодо приведення їх у відповідність з міжнародними стандартами та вжиття заходів з подолання корупції» (№ 679-VIII) [2].

Положення Закону спрямовані, насамперед, на посилення прозорості тендерів у сфері державних закупівель шляхом: зняття заборони розкриття змісту поданих пропозицій, ознайомлення зі змістом документа, що містить інформацію про ціну, оприлюднення протоколу оцінки пропозицій конкурсних торгів тощо.

До того ж, Закон передбачає імплементацію положення Директиви 2004/18/ЄС щодо надання роз'яснень учасникам щодо причин відмови у прийнятті участі у процедурах закупівлі (що визначені в статті 151 глави 8 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС).

В розпорядженні Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847-р «Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» зазначено, що розроблення дорожньої карти з імплементації положень Директив ЄС (з визначенням етапів імплементації, проміжних результатів, кінцевих строків та відповідальних виконавців) у сфері державних закупівель передбачено у квітні 2015 р. [3].

Так, за підтримки Проекту ЄС «Гармонізація системи державних

закупівель в Україні зі стандартами ЄС» розроблено проект Стратегії реформування системи державних закупівель в Україні на 2015-2032 роки («дорожня карта»). Після розгляду Урядом проект Стратегії буде направлено на розгляд Сторони ЄС відповідно до положень, передбачених Угодою про асоціацію.

Проект передбачає, зокрема: поетапний перехід до єдиної системи електронних закупівель; гармонізацію з 5 директивами Європейського Союзу; реорганізацію регуляторної та наглядової інституцій у сфері державних закупівель; професіоналізацію системи державних закупівель шляхом заміни тендерних комітетів на посадових осіб-фахівців у сфері державних закупівель [2].

З метою подальшого реформування та приведення правил і практик державних закупівель в Україні до стандартів ЄС у цій сфері розроблено проект Закону України «Про публічні закупівлі».

Проектом Закону передбачається: запровадження системи електронних закупівель та електронної системи оскарження; здійснення процедур закупівлі, обміну інформацією, документами та подання роз'яснень в електронній системі закупівель; виконання Угоди про асоціацію щодо імплементації Директив 2014/24/ЄС і 2014/25/ЄС; сприяння прозорості використання бюджетних коштів тощо.

З метою врегулювання питання відповідності положень Закону України «Про Антимонопольний комітет України» положенням Закону України «Про здійснення державних закупівель» на розгляд Верховної Ради внесено законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (реєстр. № 3394) [2].

Законопроект має на меті врегулювати питання уникнення дублювання запитуваної органами Антимонопольного комітету інформації у суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб, яка вже ними надавалася протягом дванадцяти місяців, що передують дню отримання такої вимоги, до будь-якого органу Антимонопольного комітету і не зазнала змін.

Поряд із згаданими вище процесами були прийняті законодавчі зміни щодо оптимізації функцій Мінекономрозвитку, шляхом покладення функції моніторингу закупівель на Державну фінансову інспекцію та його органи на місцях.

Таким чином, відповідно до результатів порівняльного аналізу інституційна система України у сфері державних закупівель відповідає стандартам ЄС. Водночас, на рівні підзаконних нормативно-правових актів оптимізовано функції Мінекономрозвитку, яке продовжує виконувати функції уповноваженого органу у сфері державних закупівель.

Література

1. Економічна складова Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення, державного управління / за ред. І. Бураковського та В. Мовчан. – К.: Інститут економічних досліджень і політичних консультацій, 2014. – 141 с.

2. Звіт про виконання порядку денного асоціації та Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом. Січень-жовтень 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mfa.gov.ua/mediafiles/sites/china/files/AAAAG_011215_UKR.pdf.

3. Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847-р // Офіційний вісник України. – 2014. – № 77. – Ст. 178.

УДК 368.032.2(477)

Заєць О. М., к.ю.н, доцент,
Люксембурзький Центр дослідження
європейських реформ, координатор проектів в Україні,
Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, Україна

РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ПОЛОЖЕНЬ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Однією з тенденцій розвитку суспільства у третьому тисячолітті стає посилення інтеграційних процесів як на міжнародному, так і на регіональному рівнях. Прикладом цього є підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (далі – Угода про асоціацію), положення якої наголошують на зближенні договірних сторін у різних сферах на основі спільних цінностей, у тому числі посиленні економічних та торговельних відносин з метою входження України до внутрішнього ринку Європейського Союзу.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС відбулося в два етапи. Перший етап відбувся 21 березня 2014 р. під час Позачергового Саміту Україна – ЄС було підписано політичну частину Угоди та Заключний акт Саміту, які від імені України підписав Прем'єр-міністр А. П. Яценюк. Зокрема, підписані Преамбула, Стаття 1, Розділи I «Загальні принципи», II «Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики» і VII «Інституційні, загальні та прикінцеві положення» Угоди. На Саміті Українською Стороною також була зроблена заява, що зобов'язання України, які впливають зі статті 8 Угоди